

ELINA HIRVONEN

Rakkauksien lokikirja

WSOY

ELINA HIRVONEN

Rakkauksien lokikirja

Romaani

© ELINA HIRVONEN JA WSOY 2023
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
ISBN 978-951-0-48069-4
PAINETTU EU:SSA

*Ja kaikki rakkaus on suojaa surua vastaan
(ein leiser Schritt im Dunkel)*

EEVA-LIISA MANNER:

Kunnianosoitus Wilhelm Friedemann Bachille

I.

Syksyllä 2019 teen öisin internetin masennustestejä ja mietin, koska ja mistä hakisin apua.

Olin törmännyt kustantamon juhlissa entisen poikaystäväni ystävään, jota en ollut nähnyt lähes kolmeenkymmeneen vuoteen. Kohtaamisen jälkeen aika yhdessä poikaystäväni kanssa liukui nykyhetkeeni ja tyttö, joka silloin olin, täytti aikuisen mieleni.

Tyttö on kuusitoista- tai seitsemäntoistavuotias. On talvinen arki-ilta ja hän kävelee yksin kohti rautatieasemaa. Häntä paleltaa. Repussa on koulukirjoja, hammasharja, alushousut ja meikit. Tyttö on lähtenyt kotoa nopeasti.

Tyhjässä junassa tyttö sulkee silmänsä ja odottaa hetkeä, jolloin poikaystävä avaa huoneensa ikkunan ja nostaa hänet ikkunalaudalta lämpimään, kannabiksen-tuoksuiseen syliinsä.

Toinen hetki:

On pakkasyö. Kerrostaloalueen pihan peittää vas-

tasatanut lumi. Tyttö seisoo hangessa paljain jaloin, käsivarret vartalonsa ympärillä, vain lyhyt yöpaita yllään. Hän toivoo saavansa keuhkokuumeen, josta ei parantuisi koskaan.

Aikuisena elämäni on täytynyt ilolla, jota en niinä vuosina osannut kuvitella. Silti masennus ei ole koskaan täysin jättänyt minua. Olen oppinut tunnistamaan sen merkit ja hakemaan apua, mutten ole koskaan lakannut pelkäämästä, että jonain yönä seison jälleen lumihan-gessa ja haluan kuolla.

Puhun viimeisimmästä romaanistani entisen opiskelu-kaupunkini kirjastossa. Korkeassa, vanhassa kivisalissa, kirjastoluokkiin lajiteltujen teosten keskellä tuolit on aseteltu kehäksi.

Haastattelija kysyy, haluaisiko joku kuulijoista sanoa jotain. Harmaahiuksinen nainen nostaa kätensä. Hän kertoo epäilleensä lapsena, että on maailman ainoa ihminen.

»Pelkäsin, että kaikki muut tietävät jotain, mitä minä en tiedä, ja tarkkailevat sitä, miten tietämättömänä elän.»

Nainen kertoo epäilyn lieventyneen vasta, kun hän oli oppinut lukemaan. Hän koki suunnatonta lohtua siitä, että joku tuntematon oli ajatellut asioita, jotka mietityttivät myös häntä, ja kirjoittanut tunteista, joille hän ei ollut vielä löytänyt sanoja.

»Ehkä on niin», hän sanoo, »että olemme olemassa toisillemme ennen kaikkea taiteen kautta. Ehkä musiikki, kuvataide ja kirjoitetut sanat tuovat meidät lähemmäksi toisiamme kuin puhutut koskaan voisivat tuoda. Jos uskonto on portti ikuisuuteen, ehkä taide on portti toiseen ihmiseen.»

Junassa matkalla kotiin ajattelen hänen sanojaan.

»En kestä tarinoita, joissa kirjat ja kirjastot pelastavat lapsia, ne ovat mielestäni naiiveja», kirjoittaa ranskalainen kirjailija Édouard Louis teoksessaan *Muutos: metodi*. Rakastan teosta, mutta tuosta asiasta haluaisin keskustella kirjailijan kanssa. Kun joskus sanon kirjojen pelastaneen minut, tarkoitan sitä kirjaimellisesti. Yksi lapsuuteni tärkeimmistä kokemuksista oli hetki, jolloin astuin ensimmäistä kertaa kirjastoautoon ja ymmärsin, että voisin lainata sieltä mitä haluan. Kirjat ovat saaneet minut uskomaan rakkauteen silloin, kun olen kokenut olevani maailmassa yksin, ja elämään silloin, kun olen halunnut kuolla. Kirjat ovat olleet ikkunoita toisaalle silloin, kun kaikki omassa elämässäni on ollut mahdotonta kestää, ja säikeitä yhteisiin kokemuksiin silloin, kun omien kokemusteni jakaminen on ollut mahdotonta. L. M. Montgomery, Eeva-Liisa Manner, Toni Morrison, Arundhati Roy, Johannes Anyuru, Virginia Woolf, Anja Kauranen, Pirkko Saisio, Sara Stridsberg, Rebecca Solnit, David Grossman, Satu Vasantola, Anna-

Kaari Hakkarainen, Hanna Weselius. Lista kirjailijoista, joiden lauseiden äärellä yksinäisyyteni on murtunut, on pitkä. Lukiessani muiden kirjoittamia kirjoja koen saavani pyyteetöntä rakkautta, ja kirjoittaessani toivon, että joku tulevista lukijoistani voisi kokea saman.

Sinä syksynä pelkään, että masennus vie minulta kyvyn etsiä merkityksiä enkä enää pysty kirjoittamaan. Jos menetän kirjoitetut sanat, mitä minulle jää?

Yritän etsiä jotain, mikä tuntuisi tärkeältä. Mieleeni piirtyy sana rakkaus.

Mietin: voisinko torjua synkät ajatukseni kirjoittamalla rakkaudesta? Mitä kaikkea se voisi tässä maailmassa olla?

Kun pimeys leviää ja muuttaa muotoaan, etsin valoa avaamalla tiedoston, jonka olen tallentanut nimellä *Rakkauksien lokikirja*.

AIKA:
Syksy 2019

SÄÄ:
Mittaushistorian kolmanneksi helteisin syyskuu.

KULKUMERKINNÄT:
Lasten takia et saa vajota!!!
Pidä lähellä hyvä kirja ja terapeutin numero.
Valitse kaunein reitti.
Yritä tehdä jotakin hyvää.
Lähde aina, kun voit.
Pysähdy, kun kirsikkapuut kukkivat.

»Rakkauden rinnalla
tieto on voimaton.»

